

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимите одитори
Годишен финансов отчет за 2024 г.

ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДАЛЛБОГГ:
ЖИВОТ И ЗДРАВЕ

31 декември 2024 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	i
Доклад на независимите одитори	
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	1
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	2
Отчет за паричните потоци	4
Пояснения към годишния финансов отчет	5

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“

Годишен доклад за дейността през 2024 г.

I. Обща информация за Фонда

1. Наименование на фонда

Доброволен пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве (за краткост ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве или Фондът) е самостоятелно юридическо лице, което се представлява при взаимоотношенията си с трети страни от ПОД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД („Управляващото дружество“). Седалището и адреса на управление на Фонда е в гр. София, бул. „Г.М. Димитров“ № 1. Фондът е с регистриран БУЛСТАТ № 177540896.

С Решение № 789-ДПФ от 26.10.2021 г., Комисията за финансов надзор издаде разрешение на ПОД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД за управление на Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“. Софийски градски съд вписва Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ с Решение № 47/ 19.11.2021 г., по фирмено дело № 57/2021 г.

Фондът е създаден за неопределен срок. Той няма служители. Фондът не отговаря с активите си за задълженията и загубите на Управляващото дружество.

2. Предмет на дейност

Разрешената лицензионна дейност на Фонда обхваща набирането на доброволни пенсионноосигурителни вноски, управлението на средствата във фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и изплащане на допълнителни пенсии при настъпване на осигурителни случаи.

Доброволният пенсионен фонд набира доброволни работодателски и индивидуални пенсионни вноски. Фондът е създаден, за да предлага пенсионни услуги на своите клиенти. Всяко физическо лице, навършило 16 години, може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. Освен лично, вноски по индивидуалната партида могат да правят и работодатели, и органи, които са осигурители, както и други осигурители. Осигуряването в ДПФ се осъществява на капиталово-покривен принцип. Осигурителните вноски и доходността (която се изчислява на дневна база) от тяхното инвестиране се натрупват по индивидуалните партиди на осигурените лица. Те се водят в левове и дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Изчислява се като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния ден се раздели на броя дялове на Фонда към същия ден.

3. Банка попечител

Управляващото дружество има сключен договор за попечителски услуги с банка-попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Банка-попечител на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве е Обединена Българска Банка ЕАД.

4. Териториална структура

През 2024 г. Управляващото дружество на Фонда разполага с офиси в 16 града в страната.

5. Надзор над дейността

Дейността на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве подлежи на надзор от специализиран държавен орган – Комисия за финансов надзор.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

През 2024 г. ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве увеличава пазарния си дял по брой осигурени лица спрямо 31.12.2023 г. На база информация от сайта на Комисията за финансов надзор, в таблицата по-долу е представена информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по брой лица в управляваните доброволни фондове.

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен доклад за дейността през 2024 г.

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2024 (в %)	31.12.2023 (в %)
ДПФ "ДОВЕРИЕ"	21.83	21.97
ДПФ "СЪГЛАСИЕ"	7.84	7.82
ДПФ "ДСК-РОДИНА"	17.48	18.18
ДПФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"	33.32	32.81
"ДПФ ОББ"	7.23	7.13
ДПФ "ЦКБ-СИЛА"	8.65	8.64
"ДПФ - БЪДЕЩЕ"	1.19	1.15
ДПФ "ТОПЛИНА"	1.81	1.75
ДПФ "ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"	0.07	0.07
ДПФ "ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ"	0.58	0.48
Общо	100	100

По управлявани активи

През 2024 г. ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве увеличава пазарния си дял по нетни активи спрямо 31.12.2023 г. На база информация от сайта на Комисията за финансов надзор, в таблицата по-долу е представена информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по размер на нетните активи в управляваните доброволни фондове.

Наименование на доброволен пенсионен фонд	31.12.2024 (в %)	31.12.2023 (в %)
ДПФ "ДОВЕРИЕ"	12.22	12.45
ДПФ "СЪГЛАСИЕ"	7.29	7.38
ДПФ "ДСК-РОДИНА"	10.80	11.15
ДПФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"	43.08	43.53
"ДПФ ОББ"	15.36	14.70
ДПФ "ЦКБ-СИЛА"	8.33	8.30
"ДПФ - БЪДЕЩЕ"	1.36	1.21
ДПФ "ТОПЛИНА"	1.06	0.99
ДПФ "ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"	0.07	0.07
ДПФ "ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ"	0.43	0.22
Общо	100	100

III. Осигурителна дейност

Осигурени лица

Към 31.12.2024 г. в ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве членуват 3 676 осигурени лица, от които 1 126 мъже и 2 550 жени. Към 31.12.2023 г. във Фонда са членували 3 097 осигурени лица (950 мъже и 2 147 жени). Броят на осигурените лица към края на 2024 г. е нараснал с 579 броя или с 18.70 %.

Новоосигурени лица

През 2024 г. 1 лице (2023 г.: 1) е прехвърлено във Фонда от други доброволни фондове. Едно лице може да се осигурява в ДПФ по повече от един договор.

През 2024 г. новоосигурените лица, направили личен избор, във Фонда са 737 броя (2023 г.: 784).

Осигурени лица, напуснали Фонда

През 2024 г. ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве са напуснали 159 броя (2023 г.: 89) лица поради следните причини:

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“

Годишен доклад за дейността през 2024 г.

- 107 лица са изтеглили средствата си (2023 г.: 59);
- 43 лица са получили еднократно натрупаните средства във връзка с придобито право на пенсия (2023 г.: 29);
- 3 лице са с преустановено участие поради настъпил осигурителен случай „смърт“ и упражнени права на наследници (2023 г.: 1);
- 6 лица са преминали към други доброволни пенсионни фондове.

Осигурителни вноски

През 2024 г. постъпленията от осигурителните вноски на осигурените лица в ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве са в размер на 4 243 хил. лв, като през 2023 г. те са били 1 811 хил. лв. и се наблюдава ръст на тези постъпления със 134.29 %. През отчетната 2024 г. в ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве са прехвърлени средства от други пенсионни фондове в размер на 2 хил. лв. (2023 г.: 24 хил. лв.). През 2024 г. изплатените средства от Фонда към други доброволни пенсионни фондове са в размер на 6 хил. лв., докато през 2023 г. няма такива средства.

Средният размер на натрупаните средства по партидата на едно осигурено лице по данни на Фонда са в размер на 1 810 лв. (2023 г.: 986 лв.). През 2024 г. ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве постига положителен доход от инвестиране на активите в размер на 418 хил. лв. (2023 г.: 220 хил. лв.).

Изплатени средства на членове на Фонда и техни наследници

През отчетната 2024 г. в ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве са изплатени 883 хил. лв. (2023 г.: 287 хил. лв.) както следва:

- 83 хил. лв. изплатени пенсии (2023 г.: 49 хил. лв.);
- 788 хил. лв. изтеглени средства от Фонда (2023 г.: 238 хил. лв.);
- 11 хил. лв. изплатени средства при настъпил осигурителен случай инвалидност (2023 г.: 0 лв.);
- 1 хил. лв. изплатени средства на наследници на осигурени лица (2023 г.: 1 хил. лв.)

ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве ЕАД, при управление на ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“, спазва и етични ценности и правила, заложи в Етичния кодекс. При управление на средствата на ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“, пенсионното дружество припознава целите и принципите, заложи в Регламент (ЕС) 2019/2088 и подкрепя политика за преминаване към икономика, благоприятстваща инвестициите в нисковъглеродни иновации и отговорно отношение към проблемите, свързани с опазването на околната среда.

„ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД провежда социално отговорна политика в цялостната си дейност и в тази връзка средствата на ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ не се инвестират в компании, които нарушават конвенцията на Обединените нации за човешките и трудовите права, опазване на природата и антикорупция.

IV. Нетни активи

Към 31.12.2024 г. нетните активи на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве са в размер на 6 652 хил. лв. (2023 г.: 3 055 хил. лв.). От началото на годината нетните активи са се увеличили с 3 597 хил. лв., което представлява ръст от 117.74 %.

V. Инвестиционна дейност

Средствата на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве са инвестирани във високоликвидни активи , търгувани на чуждестранни пазари, като към 31.12.2024 г. същите имат следното разпределение:

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен доклад за дейността през 2024 г.



В таблицата по-долу са представени инвестиционните инструменти на Фонда и техния дял от балансовите активи за 2024 и 2023 г.

Финансов актив	Дял от стойността на активите 2024		Дял от стойността на активите 2023	
	в проценти	в хил. лв.	в проценти	в хил. лв.
Държавни ценни книжа	52.73%	3 533	44.50%	1 370
Акции	18.96%	1 270	12.35%	380
Дялове в Колективни инвестиционни схеми	14.07%	942	5.48%	169
Парични средства по разплащателни сметки	14.19%	951	37.67%	1 160
Вземания	0.05%	3	-	-

През отчетната 2024 г. реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве е положителен в размер на 418 хил. лв. За 2024 г. ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ постига 9.16 % (2023 г.: 9.34 %) номинална доходност, като отчита равнището на инвестиционния риск чрез следните показатели: 5.41 % (2023: 4.73 %) стандартно отклонение и 1.02 % (2023 г.: 1.30 %) коефициент на Шарп.

Номинална доходност – това е постигнатата доходност при управление на активите на фонд. Изчислява се като разликата между стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на съответната година и стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на предходната година се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година.

Стандартно отклонение е статистическа мярка за разсейването на стойностите на една случайна величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност. Стандартното отклонение се приема като един от основните показатели за измерване на риска на инвестиционния портфейл.

Коефициент на Шарп е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност.

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“

Годишен доклад за дейността през 2024 г.

За безрискова доходност за периода на изчисляване се приема средната стойност на индекса €STR. Индексът €STR (краткосрочен лихвен процент в евро) се изчислява и обявява ежедневно от Европейската централна банка.

VI. Управление на риска

В рамките на инвестиционния процес се извършва мониторинг и управление на рисковете, на които е изложен Доброволен пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве, а именно:

- Пазарен риск – основните видове пазарен риск са:
 - Лихвен риск е рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.
 - Валутен риск е рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро.
 - Ценови риск, е рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент или инвестиционен имот при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.
- Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.
- Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.
- Законов риск - включва всички рискове за портфейлите, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност, свързана с портфейлите на управляваните фондове. Подобни промени могат да доведат до намаляване на стойността на портфейлите, поради необходимост от навременно привеждане в съответствие с нормативните изисквания.
- Политически риск – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност, до влошаване на финансовите резултати и съответно на доходността, която получават акционерите.
- Концентрационен риск – риск, произтичащ от липса на диверсификация в портфейла от активи или от голяма рискова експозиция към един емитент на ценни книжа или към група от свързани емитенти.
- Оперативен риск е рискът от възникване на преки или непреки загуби в резултат на неадекватни или неработещи вътрешни процедури, служители или системи или възникнали събития, дължащи се на външни фактори.
- Други рискове, свързани с военни конфликти и динамична макроикономическа среда – Войната в Украйна продължи и през цялата 2024 г., като дори се стигна до нейното ескалиране, което до този момент двете сили успяваха да избегнат. Използването от страна на Русия на 10 000 севернокорейски войници на фронта, предизвика остра реакция от страна на Запада. Ответното действие, с разрешението на администрацията на Джо Байдън и британското правителство, бе Украйна да използва американски и британски ракети с голям обseg за удари по руската територия. В резултат на това, с указ от 19.11.2024 г., Русия промени ядрената си доктрина, с което се позволи използването на ядрени оръжия в случай на нападение срещу страната от неядрена сила, която е подкрепена от ядрена такава. Ескалацията доведе до нов кръг от санкции срещу Русия, включително по-строги ограничения върху енергийния сектор и замразяване на допълнителни активи на руски олигарси. Европейският съюз също обяви мащабни инвестиции в отбранителния сектор, с акцент върху съвременни технологии и повишаване на енергийната независимост. Резултатите показват, че е налице увеличение на разходите за отбрана измерени в относително изражение спрямо БВП, като при държавите от източният фланг на НАТО, този показател достигна ниво от 2.5%, а в Полша 4%. Организацията на обединените нации (ООН) призова за спешни преговори, но дипломатическите усилия останаха без резултат на фона на задълбочаващите се различия между страните. Междувременно нарастването на военния бюджет в САЩ и НАТО допълнително поляризира световните сили, увеличавайки риска от глобална нестабилност.

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“

Годишен доклад за дейността през 2024 г.

През 2024 г. конфликтите в Близкия изток се задълбочиха, като Израел продължи интензивните военни действия срещу палестинската групировка ХАМАС в Ивицата Газа и срещу проиранската Хизбула в Ливан. Войната в Газа продължи повече от 15 месеца, като броят на жертвите сред палестинците надхвърли 45 000 души. Агресията на Израел срещу местното население в територията на Газа, както и действията на ХАМАС бяха строго „осъдени“ от Международния наказателен съд, който издаде заповед за ареста на израелския премиер Бенямин Нетаняху, на министъра на отбраната Йоав Галант, както и на лидера на военното крило на ХАМАС Мохамед Дейф. Въпреки че Израел през годината успя да елиминира двама от ключовите лидери на ХАМАС – Исмаил Хания и Яхия Синуар, не видяхме отслабване на силите на терористичната организация.

Конфликтът с Хизбула от друга страна се разрази в пълномасщабна война през есента, когато Израел уби лидера на организацията и започна нова инвазия в Ливан. В отговор Иран изстреля ракети срещу Израел, което доведе региона до ръба на по-голяма война. Примирието в Ливан бе постигнато през ноември, след като Израел одобри предложения от САЩ план за прекратяване на военните действия, в който основна цел е дългосрочното примирие между двете страни, но се акцентира, че в случай на нападение от страна на Хизбула, Израел си запазва правото на самоотбрана. Докато при военните действия между Израел и Хизбула наблюдавахме навременни действия за примирие, то конфликта с ХАМАС запази своята интензивност, а Израел засили натиска върху палестинците с нови операции и блокади, което предизвика остра международна критика. Регионалните сили, поддържани от САЩ, продължиха със своите опити да посредничат за постигане на трайно примирие, но перспективите остават несигурни.

Месец декември донесе изненадващ край на повече от 50-годишното управление на фамилия Асад в Сирия. Бунтовническите сили, подкрепяни от Турция, успяха да превземат столицата Дамаск и да свалят Башар Асад. Падането на режима бе неочаквано, тъй като до скоро Асад имаше контрол върху ключовите територии в страната чрез покровителството на Русия и Иран, но след тяхното оттегляне видяхме надмощие на опозицията подпомогната от Турция, Саудитска Арабия и САЩ. Случилото се в Сирия затвърди влиянието на Турция, явявайки се като голяма стратегическа победа за президента Реджеп Ердоган. Новият режим в Сирия е изправен пред предизвикателства като стабилизиране на страната и избягване на нови въоръжени конфликти. Международна област ще продължи да следи ситуацията с притеснение, предвид нелеката задача на новата власт да намери баланс между вътрешната стабилност и регионалния натиск.

Към момента инвестиционният подход на Фонда остава без промяна предвид факта, че в портфейла си притежава активи, които бяха косвено засегнати от горензложените събития.

VII. Вероятно бъдещо развитие на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве

В дългосрочен план ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве ще се стреми към постепенно увеличаване на двата показателя – брой на осигурените лица и активи под управление чрез провеждане на проактивна маркетингова политика и постигане на оптимално ниво на доходност при управление на активите на фонда. Основните цели през 2025 г. ще са свързани с:

- Нарастване на пазарния дял както по брой осигурени лица, така и по нетни активи;
- Професионално инвестиране на средствата на осигурените лица при спазване на оптимален баланс между риск и възвръщаемост;
- Постигане на конкурентна доходност при управлението на средствата на осигурените лица и подобряване качеството на обслужването им

VIII. Събития след датата на изготвяне на финансовия отчет

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

IX. Допълнителна информация

ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве се управлява от ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве и в тази връзка, всички оповестявания относно корпоративната структура на пенсионноосигурителното дружество и членовете на

Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“

Годишен доклад за дейността през 2024 г.

неговия Съвет на директорите са подробно разкрити в годишния доклад за дейността на ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве, в съответствие с изискванията на чл. 187д, чл. 247 и други свързани с тях разпоредби от Търговския закон.

Х. Отговорности на ръководството за годишния финансов отчет и годишния доклад за дейността

Според българското законодателство ръководството на ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци. Ръководството е изготвило годишен финансов отчет в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2024 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС като освен това финансовия отчет на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве е изготвен на принципа-предположение за действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Годишният доклад за дейността през 2024 г. на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве, заедно с неговия годишен финансов отчет за 2024 г., е приет и одобрен с решение на Съвета на директорите от 31.03.2025 г.

Тони Веков

Изпълнителен директор

Ангел Терзиев

Изпълнителен директор

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица

<i>В хиляди лева</i>	Пояснение	31 декември 2024 г.	31 декември 2023 г.
Активи			
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	6	5 745	1 919
Вземания от ПОД	7	3	-
Парични средства и парични еквиваленти	8	951	1 160
Общо активи		6 699	3 079
Пасиви			
Задължения към ПОД	15	23	14
Задължения към бюджета		24	10
Общо пасиви		47	24
Нетни активи на разположение на осигурените лица	9	6 652	3 055

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. е одобрен от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“, управляващо Фонда на 31 март 2025 г.

Тони Веков
Изпълнителен директор

Съставил:

Петя Костадинова
Главен счетоводител

Ангел Терзиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2025 г.:

Атанасиос Петропулос
Прокурист
Форвис Мазарс ООД, рег. № 169

Георги Тренчев
Управител
Ековис Одит България ООД, рег. № 114

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Форвис Мазарс ООД, рег. № 169

Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Ековис Одит България ООД, рег. № 114

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 34 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица за годината, приключваща на 31 декември

<i>В хиляди лева</i>	<u>Пояснения</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Увеличения			
Приходи от инвестиране на средствата на фонда			
Приходи от лихви	13	85	36
Приходи от дивиденди		17	9
Нетна печалба/(загуба) от валутна преоценка	11	48	(13)
Нетна печалба/(загуба) от оценка на финансови активи по спр. стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)	10	334	213
Нетна печалба/(загуба) от операции с финансови активи	12	(66)	(25)
Печалба/(Загуба) от инвестиране средствата на Фонда		418	220
Увеличения, произтичащи от осигурителни вноски			
Вноски за осигурени лица по сключени договори	9	4 243	1 811
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	9	2	24
		4 245	1 835

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. е одобрен от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“, управляващо Фонда на 31 март 2025 г.

_____ Тони Веков Изпълнителен директор	Съставил: _____ Петя Костадинова Главен счетоводител
_____ Ангел Терзиев Изпълнителен директор	

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2025 г.:

_____ Атанасиос Петропулос Прокурис Форвис Мазарс ООД, рег. № 169	_____ Георги Тренчев Управител Ековис Одит България ООД, рег. № 114
_____ Богданка Соколова Регистриран одитор, отговорен за одита Форвис Мазарс ООД, рег. № 169	_____ Георги Тренчев Регистриран одитор, отговорен за одита Ековис Одит България ООД, рег. № 114

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 34 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица за годината, приключваща на 31 декември (Продължение)

<i>В хиляди лева</i>	<u>Пояснения</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Намаления, произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и техни наследници		(821)	(287)
Средства за превеждане в държавния бюджет		(62)	(27)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове		(6)	-
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество	14	(177)	(94)
Общо намаления		(1 066)	(408)
Изменение в нетните активи на разположение на осигурените лица			
		3 597	1 647
Нетни активи на разположение на осиг. лица в началото на годината			
		3 055	1 408
Нетни активи на разположение на осиг. лица в края на годината			
		6 652	3 055

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. е одобрен от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“, управляващо Фонда на 31 март 2025 г.

_____ Тони Веков Изпълнителен директор _____ Ангел Терзиев Изпълнителен директор	Съставил:	_____ Петя Костадинова Главен счетоводител
--	------------------	---

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2025 г.:

_____ Атанасиос Петропулос Прокурист Форвис Мазарс ООД, рег. № 169	_____ Георги Тренчев Управител Ековис Одит България ООД, рег. № 114
_____ Богданка Соколова Регистриран одитор, отговорен за одита Форвис Мазарс ООД, рег. № 169	_____ Георги Тренчев Регистриран одитор, отговорен за одита Ековис Одит България ООД, рег. № 114

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 34 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

В хиляди лева

	Пояснения	2024	2023
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	9	4 243	1 811
Плащания, свързани с осигурени лица	9	(869)	(307)
Постъпления на средства за осигурени лица, прехвърлени от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	9	2	24
Плащания на средства за осигурени лица, прехвърлени към пенсионни фондове, управлявани от други ПОД		(6)	-
Постъпления от ПОД		8	10
Платени такси на ПОД		(178)	(95)
Получени дивиденди		17	9
Получени лихви		68	35
Постъпления от сделки с инвестиции		11 513	4 778
Плащания по сделки с инвестиции		(15 007)	(5 547)
Постъпления от сделки с чуждестранна валута		17	21
Плащания по сделки с чуждестранна валута		(16)	(29)
Други парични потоци от оперативна дейност		(1)	(1)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		(209)	709
Нетна промяна на паричните средства и паричните еквиваленти		(209)	709
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		1 160	451
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	8	951	1 160

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. е одобрен от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“, управляващо Фонда на 31 март 2025 г.

Съставил:

Тони Веков
Изпълнителен директор

Петя Костадинова
Главен счетоводител

Ангел Терзиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2025 г.:

Атанасиос Петропулос
Прокурис
Форвис Мазарс ООД, рег. № 169

Георги Тренчев
Управител
Ековис Одит България ООД, рег. № 114

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Форвис Мазарс ООД, рег. № 169

Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Ековис Одит България ООД, рег. № 114

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 34 представляват неразделна част от него

Пояснения към годишния финансов отчет

1. Предмет на дейност

С Решение №789-ДПФ от 26 октомври 2021 г., Комисията за финансов надзор издава на „Пенсионноосигурително Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД разрешение за управление на Доброволен пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“.

Фондът е със седалище и адрес на регистрация гр. София, бул. Г.М. Димитров №1. Фондът е регистриран в регистър Булстат с № 177540896.

Фондът се управлява от „Пенсионноосигурително Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД („Управляващо Дружество“).

Фондът е създаден за неопределен срок, като не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Управляващото дружество.

Основната дейност на „Доброволен пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве“ (наричано по-долу „Фондът“ се състои в набирането на допълнителни пенсионноосигурителни вноски, управлението на средствата във фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и изплащане на допълнителни пенсии при настъпване на осигурителни случаи.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване цели да гарантира допълнителен доход за годините след пенсиониране. Това е така нареченият трети стълб на пенсионната система. Пенсията от ДПФ се получава отделно от тази, осигурена от държавата и от пенсията от допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

Доброволният пенсионен фонд набира доброволни работодателски и индивидуални пенсионни вноски. Фондът е създаден, за да предлага пенсионни услуги на своите клиенти. Всяко физическо лице, навършило 16 години, може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. Освен лично, вноски по индивидуалната партида могат да правят и работодатели, и органи, които са осигурители, както и други осигурители. Осигуряването в ДПФ се осъществява на капиталово-покритиен принцип. Осигурителните вноски и доходността (която се изчислява на дневна база) от тяхното инвестиране се натрупват по индивидуалните партиди на осигурените лица. Те се водят в левове и дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Изчислява се като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния ден се раздели на броя дялове на Фонда към същия ден.

Вноските по индивидуалната партида на лицето в ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ могат да бъдат ежесечни, за друг период или еднократни. Осигуряването в ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ се извършва въз основа на осигурителен договор, който се сключва между Пенсионноосигурително дружество „ДаллБогг: Живот и Здраве“ и:

- физически лица – за своя сметка;
- работодатели, които са осигурители – за своите работници и служители;
- органи, които са осигурители – за:
 - държавни служители;
 - съдии, прокурори, следователи, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители;
 - военнослужещите по Закона за отбраната и съоръжените сили на Република България, държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи и държавните служители по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража;
 - възложители, които са осигурители – за лицата, за които е сключен договор за възлагане на управление или контрол;
 - други осигурители – физически или юридически лица – в полза на трети лица.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване (ДДПО) в доброволен фонд обхваща лицата навършили 16 години. Всяко физическо лице може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано във Фонда въз основа на договор с Дружеството при условията и по реда на Част Втора от КСО.

Осигуряването в ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ дава право на:

Лична пенсия за старост – за определен срок

Осигурените лица придобиват право на лична пенсия за старост от доброволния пенсионен фонд при придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част I на КСО. По желание на осигуреното лице личната пенсия за старост може да се изплаща при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО или до пет години преди навършване на тази възраст от лицето.

Размерът на личната пенсия за старост зависи от натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице към датата на отпускането, от избрания срок за получаване на пенсията и от техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

Лична пенсия за инвалидност – за определен срок

Осигуреното лице придобива право на лична пенсия за инвалидност, при трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто – от датата на инвалидизирането, определена в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК.

Срокът на личната пенсия за инвалидност се определя в зависимост от срока на инвалидността, определен в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК.

Наследствена пенсия за определен срок на наследниците на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващите лица

Наследниците или ползващите лица се посочват в договора. Пенсионерът, на който е отпусната допълнителна пенсия, в пенсионния договор, може да определи, едно или повече, ползващи лица, които имат право да получат наследствена пенсия от остатъка от средствата по неговата индивидуална партида, както и полагащата им се част. Ползващи лица могат да бъдат определяни или променяни по всяко време.

Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида или част от тях на осигурено лице.

Еднократно или разсрочено изплащане на средства на наследниците на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващите лица.

Право на прехвърляне на средствата от един фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в друг съответен:

Осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида в доброволния пенсионен фонд или част от тях в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, не повече от веднъж в рамките на една календарна година.

Право на изтегляне и изплащане на натрупаните средства

Осигуреното лице има право по всяко време да изтегли натрупаните по индивидуалната партида средства от лични осигурителни вноски.

Средствата от вноски на работодател, органи, които са осигурители или друг осигурител могат да се изтеглят или прехвърлят в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при спазване на изискванията и ограниченията, предвидени в осигурителния договор и КСО.

В КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността и в съответствие с изискванията на КСО, ПОД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, управляващо ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“, сключва договор за попечителски услуги с банка-попечител, която съхранява всички активи на Фонда.

Дружеството има сключени договори и с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, при управлението на активите на Фонда.

Основната цел при инвестиране на средствата на Фонда, както в средносрочен, така и в дългосрочен план, е запазване и нарастване на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените във Фонда лица чрез поемане на умерен риск при инвестиране.

Индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на нетните активи на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве се изчислява като от стойността на активите се приспадат задълженията към

Управляващото дружество за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

Към 31.12.2024 г. в ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ членуват 3 676 броя осигурени лица и нетните активи на Фонда са 6 652 хил. лв.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от Европейския съюз („МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС“). Отчетната рамка „МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база Международни счетоводни стандарти (МСС), приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

При изготвянето на финансовия отчет е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ доколкото същият съдържа специфични изисквания към финансовото отчитане на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на настоящия финансов отчет в степенята, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

Финансовият отчет включва отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към него.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е изготвен при спазване на конвенцията за историческата цена с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани задължително съгласно МСС 26 по тяхната справедлива стойност.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на Управляващото дружество е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда, ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2024 г.

Фондът е приел следните изменения към съществуващи стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, които са в сила за годишния период, започващ на 1 януари 2024 г., и които нямат съществен ефект върху неговите финансови резултати или финансово състояние, а именно:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., приети от ЕС.

След влизането в сила на тези изменения не се очаква същите да има ефект върху финансовия отчет на Фонда, доколкото същият няма инвестиции в ценни книжа от страни, за чиято валута липсва конвертируемост.

3.3 Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството на пенсионното дружество счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на годишния финансов отчет на Фонда, а именно:

- Годишни подобрения, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения на класификацията и оценката на финансовите инструменти (изменения на МСФО 9 и МСФО 7), в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС;
- МСФО 19 Дъщерни предприятия без публична отчетност: Оповестявания, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС. Предприятията, прилагащи МСС 26 Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване, не отговарят на критерия „не подлежат на публична отчетност“ и следователно не могат да прилагат МСФО 19.

Фондът не очаква приемането на тези нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти да окаже ефект върху неговия финансов отчет в периода на първоначалното им прилагане, доколкото те нямат отношение към неговата специфична дейност.

4. Съществена информация за счетоводната политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО и по-специално МСС 26, както е посочено по-горе в пояснителна бележка 2. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания/ предположения, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Въпреки, че тези оценки и предположения се базират на най-точната преценка на текущите събития от страна на ръководството, действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана и се отнася само за този период, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само за този период или проспективно – ако преразглеждането ѝ оказва влияние както върху текущия, така и върху бъдещи отчетни периоди.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда включва отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица, отчет за промените в нетните активи на осигурените лица, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към него.

В настоящия финансов отчет е представена сравнителна информация за 2023 г.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Паричните активи и пасиви, деноминирани във валута, са оценени в лева по официалния курс на БНБ както следва:

Валута	31.12.2024	31.12.2023
EUR*	1.95583	1.95583
USD	1.8826	1.76998

* фиксиран курс в съответствие със Закона за Българска Народна Банка

4.4. Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи и разходи на Фонда включват:

- приходи от лихви;
- разходи за лихви;
- приход от дивиденди;
- нетна печалба или загуба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- валутно-курсови печалби или загуби от финансови активи и финансови пасиви, деноминирани в чуждестранна валута;
- нетна печалба или загуба от сделки с финансови активи.

Основните приходи на ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ са от инвестиции, включващи приходи, формирани оценка на финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата; реализирани печалби (разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовия инструмент) от сделки с финансови активи; лихви от лихвоносни ценни книжа; получени дивиденди.

Лихвени приходи или разходи се признават използвайки метода на ефективния лихвен процент.

Приходи от дивиденди се признават в печалбата или загубата на датата, на която е установено правото на Фонда да получи плащането им.

4.5. Разходи за такси

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от пенсионното дружество, Фондът начислява и изплаща на него както такса от всяка постъпила вноска на осигурените в него лица, така и инвестиционна такса, изчисляема годишно върху стойността на нетните активи, които са управлявани. Таксите са както следва:

- Еднократна встъпителна такса: 9 лв. по индивидуален договор; 7 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора до 100 лица, включително; 3 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора от 101 до 4000 лица, включително; без такса за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора над 4000 лица.

Когато осигуреното лице е сключило индивидуален договор и едновременно с това в негова полза е сключен договор с работодател или с друг осигурител, или когато в полза на осигуреното лице едновременно са сключени договор с работодател и с друг осигурител встъпителната такса се удържа, както следва:

- когато размерът на дължимата такса по сключения работодателски договор или договора с друг осигурител е по-нисък от този по индивидуалния договор – от вноската за сметка на работодателя или на другия осигурител;
 - при еднакъв размер на дължимата такса по сключените договори с работодател или друг осигурител – от вноската от работодателя;
 - когато размерът на дължимата такса по сключения работодателски договор и договора с друг осигурител е различен – се прилага по-ниската от двете такси, която се удържа от съответната вноска.
- Встъпителна такса не се събира на лица:

- които прехвърлят средствата си във Фонда от друг доброволен пенсионен фонд по своя индивидуална партия или по индивидуална партия на съпруг(а) или на роднини по права линия до втора степен;
 - наследници, които прехвърлят наследените средства по техни индивидуални партии във Фонда;
 - в полза на които се прехвърлят средства от индивидуалните партии на лица, осигурени във Фонда.
- Удръжка от всяка осигурителна вноска:
 - по индивидуален договор с осигурено лице и при сключен в полза на осигуреното лице договор с друг осигурител: от 2.5 до 4.0 на сто в зависимост от размера на вноската;
 - по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция – 3.20 на сто; по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция, при допълнително условие в договора да направи периодични вноски за период най-малко от 24 месеца – 1.85 на сто; по договор с работодател с размер на вноската над данъчната преференция – 1.85 на сто.
 - по договор с работодател в зависимост от броя на осигурените лица:
 - до 1000 лица, включително – 3.20 на сто;
 - от 1001 до 2000 лица, включително – 3.00 на сто;
 - от 2001 до 3000 лица, включително – 1.85 на сто;
 - от 3001 до 4000 лица, включително – 1.70 на сто;
 - над 4000 лица – 0 на сто.

Когато определената такса по договор с работодател с размер на определена вноска се различава от таксата по договор с работодател в зависимост от броя на осигурените лица, се прилага тази, която е по-ниска.

- Удръжка при теглене – такса в размер на 10 на сто от изтегляните средства, но не повече от 20 лева, при всяко изтегляне (изцяло или частично) на натрупаните средства по индивидуалната партия, преди придобиване право на допълнителна пенсия.

Таксата за изтегляне не се събира: при преобразуване или прекратяване на Дружеството или на Фонда; от наследниците на починало осигурено лице или пенсионер.

Не се удръжа такса и в следните случаи:

- при прехвърляне на средства на съпруг(а), роднини по права линия от първа и втора степен във Фонда;
 - когато взаимоотношенията с Дружеството, респ. Фонда са прекратени;
 - когато наследниците прехвърлят наследените суми по индивидуални партии във Фонда.
- Инвестиционна такса – 7 на сто от реализирания доход от инвестиране на средствата на доброволния пенсионен фонд.

Не се събират удръжки върху средства, прехвърлени от друг доброволен пенсионен фонд или от професионален пенсионен фонд, управляван от пенсионноосигурителното дружество, в случаите на чл. 172 от КСО.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

4.7. Финансови инструменти

4.7.1. Признание и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато значима част от рисковете, изгодите и собствеността върху финансовия актив и се прехвърлят.

Притежаваните през отчетния период от Фонда финансови активи включват финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, вземания от пенсионното дружество, както и парични средства и парични еквиваленти.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.7.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции.

4.7.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Фондът класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти / паричните средства, търговските и другите вземания. Вземанията на Фонда възникват обикновено от обявени дивиденди и от падежирали главници и лихви по дългови ценни книжа.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Фондът държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни

парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя към края на всеки ден чрез котираните цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар и съгласно приетите правила за оценка на активите на Фонда. В нея не се включват разходите по осъществяване на сделки с финансовите активи.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Фондът отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Фондът неотменимо е избрало при първоначално признаване, да признае в тази категория.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на Фонда за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.7.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Фонда не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е

дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти, като се вземат предвид и обезпеченията по вземанията.

Фондът е определил индикатор 90 дни в просрочие като свързан със значително увеличение на кредитния риск.

Финансов актив се счита за обезценен, когато са настъпили едно или повече събития, които имат негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци, а именно:

- издателят на финансовия инструмент изпитва финансови затруднения и е в невъзможност за изплащане на задълженията си без реализация на обезпеченията (ако има предоставени такива), независимо от наличието на просрочени суми и дни в просрочията;
- налице е нарушение на договора, като експозицията по него е категоризирана „в неизпълнение“;
- има вероятност длъжникът да изпадне в несъстоятелност.

Фондът използва външни показатели и информация, за да изчисли очакваните кредитни загуби по активите, отчитани по амортизирана стойност.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Фондът използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Фондът признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Тъй като повечето от тези инструменти имат добър кредитен рейтинг, вероятността от неизпълнение се очаква да бъде ниска. Въпреки това към всяка отчетна дата Фондът оценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск на инструмента.

При оценяването на тези рискове Фондът разчита на готовата налична информация като кредитните рейтинги, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг за съответния актив. Фондът държи единствено прости финансови инструменти, за които специфични кредитни рейтинги обикновено са на разположение. Ако няма информация или информацията относно факторите, които влияят на рейтинга на наличния актив, е ограничена, Фондът обединява подобни инструменти в един портфейл, за да оцени на тази база дали има значително увеличение на кредитния риск.

В допълнение, Фондът разглежда и други показатели като неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Фондът признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

4.7.5. Отписване на финансовите активи

Финансов актив се отписва когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фондът е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фондът е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фондът нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазил контрола върху него.

4.7.6. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват задълженията към пенсионноосигурителното дружество и задълженията към осигурените лица.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Фондът не е определил даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението. Фондът не е определил свои пасиви като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

4.8. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.9. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи на разположение на осигурените лица включват личните вноски и разпределената реализирана доходност по индивидуалните партии на осигурените лица. Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпването им във Фонда на база на сключен договор за доброволно пенсионно осигуряване в него.

За всеки индивидуален клиент на Фонда се поддържа отделна сметка, в която се отразяват вноските на осигуреното лице и разпределената реализирана доходност от инвестиране на средствата на Фонда за периода.

Фондът отчита партидите на осигурените лица в брой дялове. Ежедневно се извършва оценка на активите и пасивите на Фонда и се изчислява стойността на един дял. Стойността на един дял се изчислява, като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден. Стойността на един дял се определя с точност до петия знак след десетичната точка и се обявява от пенсионното дружество.

4.10. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнително задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.11. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 5.

5. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.1. Измерване на очаквани кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Фонда и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Фонда. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

5.2. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирувани цени на активен пазар) в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване.

Справедливата стойност е изходна цена и се базира на предположението, че продажбата на финансов инструмент ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или при липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Съответно както основният, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп.

Активите и пасивите на Фонда се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност, Фондът оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

При прилагане на техники за оценяване ръководството на Фонда използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фондът използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

Ниво 1: котирувани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.

Ниво 2: входящи данни различни от котирувани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.

Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът приоритетно използва обявени цени на активен пазар за определяне на справедливата стойност на даден актив. Активен пазар е този, на който сделките за даден актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация.

При малка или никаква активност на пазара или при невъзможност да се използват наблюдаеми данни се използват други способи за оценка, които да се базират колкото е възможно на наблюдаеми данни.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Фондът признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

При невъзможност да се определи справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар, Фондът прилага методи за остойностяване използващи максимално наблюдаеми данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Фондът прилага основно следните методи, с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент: метод на дисконтираните парични потоци; метод на нетната балансова стойност на активите, пазарни оценки, както и други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите на Фонда.

Данните за различните оценителски техники/методи представят пазарните очаквания и измервания за факторите – риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансовите активи, отчетни по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите, на ежедневна база.

Следната таблица обобщава информация за активите, представени по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31.12.2024 г. и 31.12.2023 г.:

2024 г. /хил. лв./	Справедлива стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
Финансови активи оценени по справедлива стойност в печалбата и загубата, в т.ч.				
Български държавни ценни книжа	558	558	-	-
Чуждестранни държавни ценни книжа	2 975	2 975	-	-
Акции и права	1 270	1 270	-	-
Акции и дялове на КИС	942	942	-	-
ОБЩО	5 745	5 745	-	-

2023 г. /хил. лв./	Справедлива стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
Финансови активи оценени по справедлива стойност в печалбата и загубата, в т.ч.				
Български държавни ценни книжа	548	548	-	-
Чуждестранни държавни ценни книжа	822	822	-	-
Акции и права	380	380	-	-

Акции и дялове на КИС	169	169	-	-
ОБЩО	1 919	1 919	-	-

5.3. Влияние на военните конфликти в Украйна и Близкия изток

Пенсионното дружество и управляваните от него фондове остават изложени на евентуалните проявления на рисковете, свързани с военните конфликти в Близкия изток и Украйна. Избухването на военния конфликт в Близкия изток през м.10.2023 г., в допълнение към неутихващият конфликт Русия-Украйна, има потенциал да се развие на надрегионално равнище въвличайки редица страни. В Ивицата Газа разрушенията доведоха до срыв на основната инфраструктура, а наложените икономически санкции и блокади от страна на Израел задълбочи бедността в района и зависимостта му от външна помощ. От своя страна увеличаването на разходите за отбрана в редица от страните в глобален мащаб, може да има пораждаща сила за увеличаване на инфлационния натиск, респективно може да се наблюдава и увеличение на дълга или до свиване на бюджети на други сектори с основополагащо значение за една страна, а именно здравеопазване, образование и др. Дестабилизацията в Сирия и възможното разширяване на конфликта към Иран създадоха опасения за сигурността на енергийните коридори, което може да доведе до повишение волатилността на цените на енергийните ресурси и най-вече на цената на петрола. Световните финансови пазари оцениха, евентуалните рискове, които могат да се развият, като това доведе до краткосрочно алокиране на средства в активи имащи добро представяне в условия на повишено геополитическо напрежение. Това бе и от части причината да наблюдаваме повишение в цената на златото и държавните ценни книжа.

С оглед на изложеното и динамичния характер на развитието на тези процеси, както и от системния характер на тези рискове, ръководството на управляващото дружество не може с точност да определи възможните количествени ефекти върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Фонда. Влиянието на общата икономическа обстановка върху управлението на портфейла от активи на Фонда се очаква да продължи да бъде динамично и занапред. Това съответно ще окаже ефект върху текущите балансови стойности на активите на Фонда, които в зависимост от формираната тенденция на финансовите пазари могат да се различават от тези, отразени в настоящия финансов отчет.

6. Финансови активи (инвестиции), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Към 31.12.2024 г. ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ разполага със следните инвестиции, оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда и класифицирани като финансови активи, държани за търгуване:

	31.12.2024	31.12.2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Български държавни ценни книжа (ДЦК)	558	548
Чуждестранни държавни ценни книжа (ДЦК)	2 975	822
Акции и права	1 270	380
Акции и дялове на КИС	942	169
Общо:	5 745	1 919

Съгласно приложимата Наредба №9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионните дружества и техните фондове и Правила за оценка на активите и пасивите на „ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове, за определянето на справедливите стойности на ДЦК издадени и приети за търговия на регулиран пазар в Република България се използват следните методи, в последователността:

1. последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2“;

2. ако не може да се определи цена по реда на т.1, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2“;
3. при невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1 и 2 последващата оценка се извършва средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар;
4. средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените „купува“ и „продава“, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на „ПОД ДаллБогт: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове.

Последващата оценка на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Ако не може да се определи цена по описания по-горе ред, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

При невъзможност да се приложат горните два параграфа за оценяване, се извършва по метода на съпоставимите цени за ценни книжа със сходни условия на плащане, падеж и рейтинг или по метода на дисконтираните парични потоци.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които са включени в основен индекс на съответния пазар, съгласно Приложение №2 на Наредба №9 от 19.11.2003 г. на КФН, се извършва по:

а) цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;

б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по буква „а“.

Последващата оценка на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които не са включени в основен индекс на съответния пазар, съгласно Приложение №2 на Наредба №9 от 19.11.2003 г. на КФН, се извършва по по-ниската цена от:

а) обявената на този пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец;

б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.

Последваща оценка на акции извън основен индекс е посочена в Правилата за оценка на активите и пасивите на „ПОД ДаллБогт: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове.

При невъзможност да се приложат начините за оценяване на акции, допуснати до регулирания пазар, по преценка се използва писмено обоснован метод и модел посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове.

За определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени в страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката.

Съответно за определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени извън страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

Основни източници на ценова информация за последваща оценка на финансовите активи са банки-попечители и инвестиционни посредници – първични дилъри, бюлетини на регулираните пазари, електронни системи за ценова информация („Блумбърг“) и други официални източници.

В стойността на дълговите инвестиции са включени начислени лихви, разпределени, както следва:

Лихви по ценни книжа	31.12.2024	31.12.2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Български държавни ценни книжа (ДЦК)	6	6
Чуждестранни държавни ценни книжа (ДЦК)	73	28
Общо:	79	34

Инвестициите по справедлива стойност към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. по видове валути са представени както следва:

в хил. лева

Инвестиции	2024 г. EUR	2024 г. USD	2024 г. Общо
ДЦК	3 533	-	3 533
Акции и права	366	904	1 270
Дялове в колективни инвестиционни схеми	919	23	942
Общо инвестиции, отчитани по ССПЗ	4 818	927	5 745

в хил. лева

Инвестиции	2023 г. EUR	2023 г. USD	2023 г. Общо
ДЦК	1 370	-	1 370
Акции и права	104	276	380
Дялове в колективни инвестиционни схеми	141	28	169
Общо инвестиции, отчитани по ССПЗ	1 615	304	1 919

Представените стойности към 31.12.2024 г. на ценните книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа.

Информация за йерархията на справедливата стойност на финансовите активи е представена в пояснителна бележка 5.2. по-горе.

Информация за рисковете, свързани с финансовите активи и политиката за тяхното управление е представена в пояснителна бележка 17 по-долу.

6.1.Инвестиции в акции и права

Експозициите в акции и права по емитент, валута, брой притежавани ценни книжа и справедлива стойност към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. са представени по-долу:

Емитент на акции	Емисия	Валута	Брой притежавани ценни книжа	Справедлива стойност към 31.12.2024 г. в хил. лв.
MARVELL TECHNOLOGY INC	US5738741041	USD	417	87

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

ADOBE INC	US00724F1012	USD	81	68
MICRON TECHNOLOGY INC	US5951121038	USD	428	68
BAYER AG	DE000BAY0017	EUR	1 313	50
NETAPP INC	US64110D1046	USD	338	73
NVIDIA CORPORATION	US67066G1040	USD	272	69
WORKDAY INC	US98138H1014	USD	155	75
BIOGEN IDEC INC	US09062X1037	USD	106	30
NXP SEMICONDUCTORS NV	NL0009538784	USD	164	64
CARL ZEISS MEDITEC AG - BR	DE0005313704	EUR	763	68
OLAPLEX HOLDINGS INC	US6793691089	USD	4 602	15
ORACLE CORP	US68389X1054	USD	233	73
FREYR BATTERY	US35834F1049	USD	11 181	54
AKAMAI TECHNOLOGIES INC	US00971T1016	USD	442	80
BAIDU INC	US0567521085	USD	580	92
KERING	FR0000121485	EUR	176	82
LVMH MOET HENNESSY LOUIS V	FR0000121014	EUR	67	83
SUPER MICRO COMPUTER INC	US86800U3023	USD	968	56
E.ON AG	DE000ENAG999	EUR	3 772	83
Общо:				1 270

Емитент на акции	Емисия	Валута	Брой притежавани ценни книжа	Справедлива стойност към 31.12.2023 г. в хил. лв.
BAYER AG	DE000BAY0017	EUR	580	38
ASSICURAZIONI GENERALI	IT0000062072	EUR	1 774	66
FREYR BATTERY SA	LU2360697374	USD	3 489	12
ADOBE INC	US00724F1012	USD	58	61
AGILENT TECHNOLOGIES INC	US00846U1016	USD	141	35
BIOGEN IDEC INC	US09062X1037	USD	106	48
FORTINET INC	US34959E1091	USD	403	42
OLAPLEX HOLDINGS INC	US6793691089	USD	4 602	21
ORACLE CORP	US68389X1054	USD	307	57
Общо:				380

6.2. Инвестиции в акции и дялове на КИС

Експозициите в акции и дялове на КИС по емитент, валута, брой притежавани ценни книжа и справедлива стойност към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. са представени по-долу:

Емитент на акции	Емисия	Валута	Брой притежавани ценни книжа	Справедлива стойност към 31.12.2024 г. в хил. лв.
GLOBAL X LITHIUM ETF	US37954Y8553	USD	300	23
AMUNDI CAC 40 UCITS ETF	FR0007052782	EUR	513	73
SPDR EUR DIV ARISTOCRATS	IE00B5M1WJ87	EUR	1 580	74

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

DEKA STOXX EUROPE STRONG GROWTH	DE000ETFL037	EUR	681	60
GX COPPER MINERS UCITS	IE0003Z9E2Y3	EUR	1 038	57
ISHARES US TREASURY 0-1YR	IE00BGR7L912	EUR	8 412	80
Xtrackers Euro Stoxx 50 Ucits ET	LU0274211217	EUR	781	77
ISHARES USD TRES 20PLUS YR	IE00BSKRJZ44	EUR	12 716	77
W GOLD MINERS UCITS ETF	IE00BQQP9F84	EUR	893	64
VanEck Crypto and Blockchain Inn	IE00BMDKNW35	EUR	3 208	62
ISHARES S&P SMALLCAP 600	IE00B2QWCY14	EUR	412	73
FRANKLIN FTSE KOREA UCITS ETF	IE00BHZRR030	EUR	1 402	72
INVESCO S&P 500 EQUAL WEIGHT UCI	IE00BNGJTT35	EUR	671	74
X MSCI WORLD MOMENTUM 1C	IE00BL25JP72	EUR	600	76
Общо:				942

Емитент на акции	Емисия	Валута	Брой притежавани ценни книжа	Справедлива стойност към 31.12.2023 г. в хил. лв.
X SWITZERLAND 1D	LU0274221281	EUR	292	70
VANECK SUSTAINABLE WORLD	NL0010408704	EUR	1 241	71
GLOBAL X LITHIUM	US37954Y8553	USD	300	28
Общо:				169

6.3.Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държавни-членки на ЕС или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

Представените стойности към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. на държавните ценни книжа са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа.

Код на емисията (ISIN)	Емитент	Падеж на емисията	Вид валута	Лихвен %	Номинал в оригинална валута в хил.лв.	Справедлива стойност към 31.12.2024 г. в хил. лв.
XS2536817211	Република България	23.09.2029	EUR	4.13%	270	558
FR0000571218	Република Франция	25.04.2029	EUR	5.50%	175	395
XS2558594391	Република Унгария	22.02.2027	EUR	5.00%	165	348
SK4120015173	Република Словакия	09.04.2030	EUR	0.75%	260	462
XS2168038847	Република Литва	06.05.2030	EUR	0.75%	260	456

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

XS2770920937	Република Румъния	22.03.2031	EUR	5.38%	400	817
XS1295778275	Република Латвия	23.09.2025	EUR	1.38%	100	193
XS2487342649	Република Литва	01.06.2032	EUR	2.13%	80	149
XS2447602793	Република Полша	25.05.2032	EUR	2.75%	80	155
Общо:						3 533

Код на емисията (ISIN)	Емитент	Падеж на емисията	Вид валута	Лихвен %	Номинал в оригинална валута в хил.лв.	Справедлива стойност към 31.12.2023 г. в хил. лв.
FR0000571218	Република Франция	25.04.2029	EUR	5.50%	100	234
XS1015428821	Република Полша	15.01.2024	EUR	3.00%	167	335
XS1060842975	Република Румъния	24.04.2024	EUR	3.63%	30	60
XS2536817211	Република България	23.09.2029	EUR	4.13%	270	548
XS2558594391	Република Унгария	22.02.2027	EUR	5.00%	90	193
Общо:						1 370

7. Вземания от пенсионноосигурителното дружество

Вземанията на Фонда са формирани от вземания от пенсионното дружество за инвестиционна такса, както и от вземания, свързани с инвестиции – вземания по дивиденди, които са на незначителна стойност. Данни за вземанията на ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. са поместени в таблицата по-долу:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от ПОД	3	-
Общо:	3	-

8. Парични средства и парични еквиваленти

Наличните към 31.12.2024 г. парични средства по банковите сметки на Фонда са в банката-попечител (Обединена българска банка АД), с присъден кредитен рейтинг А- по Fitch и включват следните компоненти:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой и банки		
в лева	915	601
в евро	21	369
в щатски долари	15	190
Общо:	951	1 160

Фондът е извършил оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства. Оценената стойност за тях е определена като несъществена и не е призната като загуба във финансовия отчет на Фонда за отчетния период.

9. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. са показани по-долу:

	31.12.2024	31.12.2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Индивидуални партии	6 652	3 055
Нетни активи на разположение на осигурените лица	6 652	3 055

Изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица е резултат от:

	2024	2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Към началото на периода	3 055	1 408
Постъпили вноски за осигурени лица по сключени договори	4 243	1 811
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	2	24
Общо увеличение от осигурителни вноски	4 245	1 835
Доход от инвестиране средствата на фонда	418	220
Общо намаления, свързани с осигурителни вноски, в т.ч.:	(1 066)	(408)
Средства за превеждане в държавния бюджет	(62)	(27)
Средства за еднократно или разсрочено изплащане на осигурени лица, придобили право на пенсия	(820)	(286)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(1)	(1)
Средства на осигурени лица, прехвърлени в други доброволни фондове	(6)	-
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество, в т.ч.:	(177)	(94)
Удържки от осигурителните вноски	(129)	(63)
Инвестиционна такса	(29)	(15)
Встъпителна такса	(7)	(7)
Други такси	(12)	(9)
Нетни активи в края на годината	6 652	3 055

10. Нетна печалба/(загуба) от оценка на финансови активи по спр. стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Нетната печалба/(загуба) от преоценка (промяна на справедливата стойност) на финансови активи, представени в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, включват следните компоненти:

	31.12.2024	31.12.2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Нетна печалба/загуба от оценка на български държавни ценни книжа	10	20
Нетна печалба/загуба от оценка на чуждестранни държавни ценни книжа	27	7
Нетна печалба/загуба от оценка на акции и права	273	157

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богт: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

Нетна печалба/загуба от оценка на акции и дялове
на КИС
Общо

24	29
334	213

11. Нетна печалба/(загуба) от валутна преоценка

Положителни валутно-курсови разлики
Отрицателни валутно-курсови разлики
Общо

31.12.2024	31.12.2023
ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
268	166
(220)	(179)
48	(13)

12. Нетна печалба/(загуба) от операции с финансови активи

Нетната печалба/(загуба) от операции (покупки и продажби) с финансови активи, представени в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, включват следните компоненти:

Комисионни на инвестиционни
посредници
Нетни приходи/(разходи) от операции с
финансови активи
Общо

31.12.2024	31.12.2023
ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
(33)	(16)
(33)	(9)
(66)	(25)

13. Приходи от лихви

Приходи от лихви по разплащателни сметки
Приходи от лихви от български ДЦК
Приходи от лихви от чуждестранни ДЦК
Общо

31.12.2024	31.12.2023
ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
2	1
22	16
61	19
85	36

14. Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество

Такса от осигурителни вноски
Инвестиционна такса
Встъпителна такса
Такса за изтегляне на суми
Общо:

31.12.2024	31.12.2023
ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
(129)	(63)
(29)	(15)
(7)	(7)
(12)	(9)
(177)	(94)

15. Сделки и салда със свързани лица

За ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ свързани лица са Пенсионноосигурително дружество „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, заедно с неговия ключов управленски персонал, както и „ЗАД ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД като едноличен собственик на капитала и свързаните с него дружества и лица.

Сделките с ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве ЕАД се състоят от такси и удържки, дължими от Фонда към Управляващото дружество по реда на действащото осигурително законодателство, както и от пенсионното дружество към Фонда за платените банкови такси, съгласно вътрешните правила на Фонда. Балансите по сделки с Управляващото дружество са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество		
Такса от осигурителни вноски	(129)	(63)
Инвестиционна такса, нетно	(29)	(15)
Встъпителна такса	(7)	(7)
Такса за изтегляне на суми	(12)	(9)
Общо:	(177)	(94)

Платените суми за възстановяване на банковите такси на Фонда за 2024 г. са в размер на 1 хил. лева (2023 г.: 1 хил. лева). Освен това, през 2024 г. пенсионното дружество е възстановило инвестиционна такса в размер на 7 хил. лева (2023: 9 хил. лв.).

	31.12.2024	31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към пенсионноосигурителното дружество за:		
Такса от осигурителни вноски	(21)	(6)
Инвестиционна такса	-	(6)
Встъпителна такса	(1)	(1)
Такса за изтегляне на суми	(1)	(1)
Общо:	(23)	(14)

Освен описаните по-горе сделки, през 2024 г. Фондът не е осъществявал сделки със свързани лица, извън тези, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване на персонала на пенсионното дружество, както и на застрахователното дружество – негов едноличен собственик на капитала.

16. Условни активи и пасиви

През 2024 г. и до датата на съставяне на настоящия финансов отчет на Фонда няма признати условни активи или пасиви и няма предявени правни искове към него.

17. Политика за управление на риска

17.1. Общи цели на ръководството при управление на риска

Фондът е изложен на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фондът са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Фонда се осъществява от звено за „Управление на риска“ в съответствие с приети вътрешни правила за осъществяване на неговата дейност. В Управляващото дружество функционира и Комитет по управление на риска - спомагателен, консултативен орган, който е създаден да съдейства на Съвета на директорите, при осъществяване на правомощията и отговорностите им при управлението на активите, пасивите, резервите и капитала на дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащанията.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложен Фондът, са описани по-долу.

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на неговата дейност.

Дейността по управление на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешни правила за управление на риска, с оглед регулярното спазване на ограниченията и лимитите за инвестиции по видове финансови активи.

17.2. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Фонда в срок. Фондът приема, че кредитният риск по дадени финансов актив е нараснал, ако просрочието по него е по-голямо от 30 дни. В тази връзка финансовият актив е в неизпълнение, ако е изпълнено поне едно от следните условия: малко вероятно е емитентът да изплати задълженията си към Фонда в пълен размер и просрочието е по-голямо от 90 дни. Във Фонда няма значителна концентрация на кредитен риск.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи на базата на рейтинг, извлечен от Fitch.

Финансов актив 2024	AA-	A-	A	BBB-	BBB	Общо
Български ДЦК	-	-	-	-	558	558
Чуждестранни ДЦК	395	810	605	817	348	2 975
Депозити и разплащателни сметки	-	951	-	-	-	951
Общо	395	1 761	605	817	906	4 484

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи на базата на рейтинг, извлечен от Standard & Poor's (S&P).

Финансов актив 2023	AA-	A-	BBB-	BBB	Общо
Български ДЦК	-	-	-	548	548
Чуждестранни ДЦК	234	335	60	193	822
Депозити и разплащателни сметки	-	1 160	-	-	1 160
Общо	234	1 495	60	741	2 530

Към 31.12.2024 и 31.12.2023 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Таблиците представят балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

Код на емисията (ISIN) 2024	Емитент	Падеж на емисията	Стойност	Рейтинг	Рейтингова агенция
SK4120015173	Република Словакия	09.04.2030	462	A-	Fitch
XS1295778275	Република Латвия	23.09.2025	193	A-	Fitch
XS2536817211	Република България	23.09.2029	558	BBB	Fitch
FR0000571218	Република Франция	25.04.2029	395	AA-	Fitch
XS2558594391	Република Унгария	22.02.2027	348	BBB	Fitch
XS2168038847	Република Литва	06.05.2030	456	A	Fitch

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

XS2770920937	Република Румъния	22.03.2031	817	BBB-	Fitch
XS2487342649	Република Литва	01.06.2032	149	A	Fitch
XS2447602793	Република Полша	25.05.2032	155	A-	Fitch
Общо:			3 533		

Код на емисията (ISIN) 2023	Емитент	Падеж на емисията	Стойност	Рейтинг	Рейтингова агенция
XS1015428821	Република Полша	15.01.2024	335	A-	Fitch
XS1060842975	Република Румъния	24.04.2024	60	BBB-	Fitch
XS2558594391	Република Унгария	22.02.2027	193	BBB	Fitch
FR0000571218	Република Франция	25.04.2029	234	AA-	Fitch
XS2536817211	Република България	23.09.2029	548	BBB	Fitch
Общо:			1 370		

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Финансов актив	Балансова стойност 31.12.2024	Максимален риск (хил. лв.)	Балансова стойност 31.12.2023	Максимален риск (хил. лв.)
Парични средства и парични еквиваленти	951	951	1 160	1 160
Български ДЦК	558	558	548	548
Чуждестранни ДЦК	2 975	2 975	822	822

Кредитният риск относно паричните средства и паричните еквиваленти към 31 декември 2024 г. се счита за несъществен, тъй като банката-попечител на Фонда – Обединена българска банка АД, има присъден кредитен рейтинг A- по Fitch. В нея се съхраняват паричните средства на Фонда, които към края на отчетната 2024 г. са в общ размер на 951 хил. лв.

17.3. Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Фондът няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Фондът прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби. За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва ежедневен контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда.

През отчетната 2024 г. не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при текущото погасяване на задължения.

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Фонда според остатъчните им срокове до падеж:

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

Към 31.12.2024	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 3 години	от 3 до 5 години	от 5 до 10 години	над 10 години	Неопределен падеж	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	951	951
Акции и КИС	-	-	-	-	-	-	2 212	2 212
Дългови инструменти	-	194	348	953	2 038	-	-	3 533
Вземания от ПОД	3	-	-	-	-	-	-	3
Общо активи	3	194	348	953	2 038	-	3 163	6 699

Нетни активи на разположение на осигурените лица	-	-	-	-	-	-	6 652	6 652
Задължения към ПОД	23	-	-	-	-	-	-	23
Задължения към бюджета	24	-	-	-	-	-	-	24
Общо пасиви и нетни активи на разположение на осигурени лица	47	-	-	-	-	-	6 652	6 699

Към 31.12.2023	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 3 години	от 3 до 5 години	от 5 до 10 години	над 10 години	Неопределен падеж	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	1 160	1 160
Акции и КИС	-	-	-	-	-	-	549	549
Дългови инструменти	335	60	-	193	782	-	-	1 370
Общо активи	335	60	-	193	782	-	1 709	3 079

Нетни активи на разположение на осигурените лица	-	-	-	-	-	-	3 055	3 055
Задължения към ПОД	14	-	-	-	-	-	-	14
Задължения към бюджета	10	-	-	-	-	-	-	10
Общо пасиви и нетни активи на разположение на осигурени лица	24	-	-	-	-	-	3 055	3 079

При управление на ликвидния риск Фондът наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Фондът текущо анализира ликвидния риск на база на входящите и изходящите парични потоци, като на тази основа се определя праг на пари и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

Извършва се и проследяване на спазването на изискванията на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН където са регламентирани изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, както и минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове.

Управляващото дружество извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на дружеството очаква предстоящите плащания на Фонда в срок от една година да са в размер на 717 хил. лв.

17.4. Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент влияещ върху стойността на този инструмент. 52.73 % от активите на Фонда са в лихвоносни дългови ценни книжа с фиксиран купон. Фондът няма дългови ценни книжа с плаващ купон.

Дейностите по управление на лихвения риск имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Фонда.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащанията се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Количественото измерване на лихвения риск се осъществява чрез определяне на показателя „модифицирана дюрация“ за портфейла от дългови ценни книжа. За ограничаване на нивото на този риск, Дружеството е определило лимит на модифицираната дюрация за облигационния портфейл на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве от 8 години. Към 31.12.2024 г стойността на показателя е 4.349.

Извършените анализи на чувствителността за промени в стойността на дълговите ценни книжа при определени изменения в лихвените нива показват следното:

Промяна в лихвените нива	2024 г.	2023 г.
	(хил. лв.)	(хил. лв.)
+0.5 п.п.	77	18
+1 п.п.	154	36
+1.5 п.п.	231	53

17.5. Валутен риск

Валутният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро. Към 31 декември 2024 г. Фондът има инвестиции, деноминирани в щатски долари, поради което инвеститорите във Фонда са изложени на валутен риск.

Фондът не е сключвал хеджиращи сделки за управление на валутния риск.

ДПФ измерва валутния риск чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута различна от лев и евро като процент от нетните активи. За ограничаване на нивото на този риск, Дружеството е определило лимити от 20 на сто от нетните активи на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве към валута, различна от лев или евро.

Към 31.12.2024 г. делът на активите деноминирани в EUR към стойността на активите е 72.24 % (2023 г.: 64.44 %), делът на активите деноминирани в USD е 14.06 % (202 г.3: 16.04 %).

Доброволен пенсионен фонд „Далл Богг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2024 г.

Таблиците по-долу представят структурата на финансовите активи и пасиви по валути към 31.12.2024 г. и 31.12.2023 г.:

Активи 2024	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	915	21	15	951
Български държавни ценни книжа	-	558	-	558
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	2 975	-	2 975
Акции и дялове	-	366	904	1 270
Колективни инвестиционни схеми	-	919	23	942
Вземания	3	-	-	3
Общо (хил. лв.)	918	4 839	942	6 699
Общо (в %)	13.70	72.24	14.06	100.00

Пасиви 2024	BGN	EUR	USD	Общо
Нетекущи задължения към осигурени лица	6 652	-	-	6 652
Задължения към бюджета	24	-	-	24
Текущи задължения към ПОД	23	-	-	23
Общо (хил. лв.)	6 699	-	-	6 699
Общо (в %)	100	-	-	100

Активи 2023	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	601	369	190	1 160
Български държавни ценни книжа	-	548	-	548
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	822	-	822
Акции и дялове	-	104	276	380
Колективни инвестиционни схеми	-	141	28	169
Общо (хил. лв.)	601	1 984	494	3 079
Общо (в %)	19.52	64.44	16.04	100.00

Пасиви 2023	BGN	EUR	USD	Общо
Нетекущи задължения към осигурени лица	3 055	-	-	3 055
Задължения към бюджета	10	-	-	10
Текущи задължения към ПОД	14	-	-	14
Общо (хил. лв.)	3 079	-	-	3 079
Общо (в %)	100	-	-	100

17.6. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с инвестициите в притежаваните капиталови финансови инструменти и отразява намаляване на стойността на инвестицията при неблагоприятни промени на пазарните цени. Подобно развитие би довело до отчитане на загуби от последваща оценка на инвестицията, съответно до намаляване на стойност на нетните активи на Фонда. Финансовите инструменти се оценяват по

справедлива стойност и всички промени в нея, дължащи се на пазарните условия се отразяват директно в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Към 31 декември 2024 г. Фондът отчита инвестиции в акции в размер на 18.96 % (2023 г.: 12.35 %) или 1 270 хил. лв. (2023 г.: 380 хил. лв.) от общите му активи. В дялове на Колективни инвестиционни схеми, неговите инвестиции са съответно в размер на 14.06 % (2023 г.: 5.48 %) или 942 хил. лв. (2023 г.: 169 хил. лв.).

Провежданата от Фонда политика на управление на ценовия риск се основава на диверсификация на портфейлите от акции чрез прилагането на диверсификационни лимити. Също с цел повишаване на диверсификацията се предпочита както директното инвестиране в акции, които не се търгуват на БФБ, така и инвестирането в дялове на Колективни инвестиционни схеми.

Фондът измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод – историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец или стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

При спазване изискванията на Наредба №61 на КФН, „ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД оповестява публично данни за постигната доходност и равнище на инвестиционен риск. За 2024 г. ДПФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ постига 9.16 % (2023 г.: 9.34 %) номинална доходност, като отчита равнището на инвестиционния риск чрез следните показатели: 5.41 % (2023 г.: 4.73 %) стандартно отклонение и 1.02 % (2023 г.: 1.30 %) коефициент на Шарп.

Номинална доходност – това е постигнатата доходност при управление на активите на фонд. Изчислява се като разликата между стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на съответната година и стойността на един дял на фонда, валидна за последния работен ден на предходната година се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходната година.

Стандартно отклонение е статистическа мярка за разсейването на стойностите на една случайна величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност. Стандартното отклонение се приема като един от основните показатели за измерване на риска на инвестиционния портфейл.

Коефициент на Шарп е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и постига риск за постигане на тази доходност.

За безрискова доходност за периода на изчисляване се приема средната стойност на индекса €STR. Индексът €STR (краткосрочен лихвен процент в евро) се изчислява и обявява ежедневно от Европейската централна банка.

Стойността на средно-геометричната доходност съвпада с постигнатата номинална доходност, тъй като за 2024 г. Фондът отчита резултат за втората си пълна календарна година от своята дейност.

Повишената волатилност на финансовите инструменти и съответно повишените нива на ценови риск бяха в пряка зависимост от динамиката на инфлацията, която към края на първата половина на годината отбеляза спад в редица развити икономики, особено в страните от Западна Европа и САЩ. В Западна Европа подобрените нива на ценовата стабилност доведоха до постепенна промяна в паричната политика, като през втората половина на 2024 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) предприе мерки за разхлабване на монетарната политика, които повлияха на икономиките на държави като Германия, Франция и Нидерландия, както и на всички останали членки на Евrozоната.

В САЩ, Федералният резерв също адаптира подхода си, като намали темпа на повишаване на лихвените проценти в отговор на забавянето на инфлацията и признаците за охлаждане на икономиката. Това доведе до по-благоприятни условия на финансовите пазари, стимулирайки растежа на акции в технологичния и енергийния сектор, както и до нормализиране на облигационния пазар.

Стабилизирането на икономическите условия и забавянето на инфлационния натиск в тези ключови региони се очаква да продължи и през 2025 г. В Западна Европа тенденцията вероятно ще доведе до допълнителни понижения на лихвените нива, стимулирайки икономическата активност. В САЩ, макар

Федералният резерв да сигнализира за потенциално задържане на лихвените нива, вниманието остава насочено към пазара на труда, който в края на 2024 г. продължава да показва устойчивост, с рекорден брой новосъздадени работни места и ниско ниво на безработица.

Тези действия на ЕЦБ и Федералния резерв на САЩ, в комбинация със стабилизирането на икономическите условия, вероятно ще доведат до намаляване на ценовия риск, като предоставят по-голяма сигурност на финансовите пазари през 2025 г.

17.7. Регулаторен риск

Дейността на Фонда е обект на регулации, определени в КСО и поднормативните актове по неговото прилагане. Регулаторен риск възниква когато определени регулации и изисквания към инвестициите бъдат променени, а сроковете за привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания са кратки. В този случай Фондът може да бъде принуден да продава активи при неблагоприятна конюнктура, ниска ликвидност, което ще доведе до продажби под справедливата стойност на актива.

В тази връзка ръководството на Управляващото дружество следи за всяка една нормативна промяна, която би могла да застраши интересите на осигурените лица във Фонда и предприема адекватни действия при необходимост от адекватна пенсионна политика, особено в контекста на очаквания преглед на състоянието на пенсионната реформа в страната, който е планиран да бъде извършен през 2025 г.

Към 31 декември 2024 г. Фонда не притежава активи, които да не отговорят на нормативните изисквания за лимити и концентрация към неговата инвестиционна дейност.

17.8. Политически риск

Поради това, че Фондът осъществява дейност само в рамките на Република България, за него възниква концентрация от политически риск. Това е риск дължащ се на значими политически промени, оказващи влияние и съществена промяна в провежданите политики и реформи, които се отразяват негативно върху дейността му.

17.9. Концентрационен риск

Този риск е рискът от загуби поради неправилна диверсификация в портфейла, произтичащ от относително голяма експозиция към определена група контрагенти, индустрии, валути или географско разпределение.

За целта Фондът подбира ценни книжа с фиксиран лихвен процент. Също така книжа, деноминирани основно в евро и други стабилни валути, различни от лева. По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира в страни от Западна Европа.

ДПФ ДаллБогг:Живот и Здраве стриктно следи за спазването на инвестиционните ограничения заложи в КСО и инвестиционните политики на фондовете. В правилата за риска на Дружеството са определени лимити на инвестициите по сектори на икономиката - не повече от 20 % от активите на всеки фонд в един сектор. Изключение прави сектор „Държавно управление“, в който инвестициите са без ограничение. В ограничението на сектор „Финанси“ не се включват депозитите в банки и инвестиции в КИС.

Разделението по икономически сектор за 2024 и 2023 г. е представено в таблицата по-долу:

Икономически сектори	Дял от стойността на общо активите 2024		Дял от стойността на общо активите 2023	
	в проценти	в хил. лв.	в проценти	в хил. лв.
1. Държавно Управление	52.73%	3 533	44.50%	1 370
2. Преработваща промишленост	5.25%	351	2.28%	71
3. Енергетика	2.26%	151	-	-
4. Финанси	-	-	2.15%	66
5. Здравеопазване	0.46%	30	2.70%	83

6. Информационни технологии и Телекомуникационни услуги	10.99%	735	5.21%	160
7. Други	14.12%	945	5.49%	169
8. Депозити и разплащателна сметка	14.19%	951	37.67%	1 160
Общо	100.00%	6 696	100.00%	3 079

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент, Управляващото дружество стриктно спазва заложените нормативни ограничения в законодателството, регламентиращо дейността на ФДПО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

17.10 Други рискове

Рискове, свързани с климата

Относно климатичните рискове, Фондът отчита, че не очаква в близко време съществено финансово въздействие от въпроси, свързани с климата, върху неговите операции, както и при оценяването по справедлива стойност на неговия инвестиционен портфейл. Допълнително в тази връзка в изпълнение на задължението си за прозрачност във връзка със стимулите за екологични или социални характеристики и за устойчиви инвестиции в периодичните доклади по чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги, ДПФ ДаллБогг:Живот и Здраве оповестява, че в качеството си на участник на финансовите пазари по смисъла на този Регламент, към настоящия момент продължава да не отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивостта, поради следните причини:

- Пенсионното дружество се ръководи от това да действа в най-добър интерес на осигурените лица, съобразявайки се с рисковия профил и инвестиционната политика на Фонда. В същото време спецификите на императивните разпоредби на секторното законодателство, налагат ограничения в избора на инвестиции, пазарите, държавите и индексите, в които може да инвестира Фонда. Прилагайки механично рисковете за устойчивост в процеса на вземането на инвестиционни решения, без да е потвърдена достоверността на данните, публикувани от дружествата-емитенти, би могло да доведе до неизпълнение на предвидените в инвестиционните политики цели.
- Липсата на достатъчно обективни данни за всички публични дружества, обект на инвестиционни намерения, във вид, който позволява да се направи сравнение и точно да се оцени ефекта на въздействие върху риска за устойчивост.
- Разходите за достъп до информация от управленско, социално и екологично естество за отделните публични компании може многократно да надвишат положителния ефект от инвестицията.
- Предвид размера на управляваните активи, естеството и обхвата на дейностите, както и вътрешната организация и процедури на работа в пенсионното дружество, към този момент въвеждане на нови технологични решения при неясни критерии, би довело до ефект с неясна полза за осигурените лица.

„ПОД ДаллБогг:Живот и Здраве“ ЕАД спазва приетите инвестиционни политики на Фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. Основната цел при инвестиране на средствата, както в средносрочен план (до 3 години) така и в по-дългосрочен план (над 5 години) е обезпечаване и разумно нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица чрез поемането на умерено високо ниво на риск. Дружеството следи за оптималното ниво на доходността спрямо риска чрез диверсификация на инвестиционния портфейл по групи активи и избор на инвестиционни инструменти и емитенти за постигане на възможно най-добра очаквана възвращаемост при минимизиране на специфичния риск, характерен за книжата на даден емитент и при съответното секторно и регионално разпределение на пазарния риск.

При отпадане на изброените по-горе причини за неотчитане на неблагоприятните въздействия, „ПОД ДаллБогг:Живот и Здраве“ ЕАД ще преразгледа своята Политика за интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения в ДПФ ДаллБогг:Живот и Здраве.

18. Политика и процедури за управление на нетните активи

Политиката на Управляващото дружество по отношение на управлението на активите на Фонда има следните основни цели:

- Запазване и реално нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица чрез поддържане на адекватна структура на инвестиционния портфейл на Фонда;
- Професионално инвестиране на средствата на осигурените лица при спазване на оптимален баланс между риск и възвръщаемост в съответствие с нормативните изисквания;
- Постигане на конкурентна доходност при управлението на средствата на осигурените лица

Управлението на активите на Фонда, използването им за инвестиране и генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на Управляващото дружество в съответствие с нормативните изисквания за това, както и вътрешните правила на Фонда. От своя страна дейността на инвестиционния консултант се наблюдава от Риск мениджър и звеното за Вътрешен контрол.

19. Други нормативни оповестявания

Одиторски дружества „Мазарс“ ООД и „Ековис Одит България“ ООД са назначени да извършат освен съвместен задължителен независим финансов одит на годишния финансов отчет на Фонда, а също така и съвместен ангажимент за договорени процедури по МСССУ 4400 (преработен) „Ангажменти за договорени процедури“ за изготвяне на съвместен доклад за договорени процедури, съгласно изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 2 и чл. 252 от КСО относно съответствието на историческата финансова информация между годишния отчет за надзорни цели на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве, изготвен към и за годината, завършваща на 31 декември 2024 г. съгласно изискванията на Наредба № 63 на КФН и одитирания от тях годишен финансов отчети на Фонда, изготвен в съответствие със Закона за счетоводство и МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС, за годината, завършваща на 31 декември 2024 г.

Освен това съвместните одитори са предоставили услуга и по съвместен ангажимент по изпълнение на договорени процедури по МСССУ 4400 (преработен) по отношение на системата за управление на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД към 31.12.2024 г. за издаване на съвместен доклад, съгласно изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО относно съответствието на системата за управление на пенсионното дружество с изискванията на КСО и актовете по прилагането му.

Договореното общо възнаграждение за съвместния одит и изискваните по закон договорени ангажменти по МСССУ 4000 (преработен) е в размер на 71 хил. лева.

През отчетната 2024 г. освен посочените услуги, съвместните одитори не са предоставяли други услуги на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве.

20. Събития след датата на финансовия отчет

Не са настъпили съществени коригиращи и некоригиращи събития след 31 декември 2024 до датата на одобрение на този отчет, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Фонда за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

21. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. е одобрен за издаване от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД на 31 март 2025 г.